

RÄTT
VISA
REN!
2017

Sverige är ett av världens mest jämställda länder,
men våra nyhetsmedier hänger inte med.

Vissa säger att förändring kräver tid.
Det är fel. Förändring kräver inte tid.
Förändring kräver initiativ.

Rättvisaren är en årlig rapport som ges ut av Rättviseförmedlingen. Rapporten presenterar statistik om representation vad gäller kön och bakgrund i svenska nyhetsmedier. Materialet som ligger till grund för granskningen är 2200 slumpmässigt utvalda artiklar från de största svenska nyhetssajterna. Artiklarna har sorterats in i olika kategorier som "inrikes", "sport" och "ekonomi", till exempel. Alla personer som kodats har tilldelats en funktion (civilperson, yrkesperson, expert, talesperson) utifrån den roll de har i artikeln, för att kunna undersöka representation också utifrån roller, och möjliggöra en kvalitativ analys.

RÄTTVISAREN 2017

INNEHÅLL

ETT STEG FRAM, TVÅ STEG BAKÅT?	5
SÅ HÄR SER SVERIGE UT IDAG	6
VAD HAR HÄNT PÅ ETT ÅR?	7
Inrikesnyheter	8
Utrikesnyheter	8
Ekonomi	10
Politik	10
Sport	12
Kultur/nöje	12
REPRESENTATION SPELAR ROLL	14
Tips till dig som är privatperson – så skapar du förändring	14
Tips till dig som är journalist – så skapar du förändring	16
METOD	18
OM RÄTTVISEFÖRMEDLINGEN	23
OM RÄTTVISAREN	23

"ATT DET GÅR
FRAMÅT PÅ ETT
STÄLLE BETYDER
INTE ATT DET SKA
STÅ STILL PÅ ETT
ANNAT"

ETT STEG FRAM, TVÅ STEG BAKÅT?

När Rättviseförmedlingen inledde arbetet med att skapa ett digitalt verktyg för att visa hur representationen i våra svenska nyheter såg ut, fanns det inget sådant. De kartläggningar som gjordes var ofta sporadiska, och byggde på enskilda individers engagemang. Vår första mätning 2015 visade att de flesta som fick komma till tals i nyheterna var män, samtidigt som svenskar med utomnordisk bakgrund till stor del osynliggjordes. När vi nu släpper vår tredje rapport står de flesta nyhetsmedier fortfarande och stampar på samma ställe. Män dominerar ännu våra nyheter.

2017 är inte ens var tredje person som intervjuas i svenska nyheter en kvinna.

Dock ser vi en positiv förändring. Fler svenskar med utomnordisk bakgrund får komma till tals i nyhetsmedia. Det beror på två saker; dels en större mångfald bland de personer

som intervjuas i egenskap av representanter för olika organisationer, politiska partier och företag, dels att fler av de experter som kommer till tals har utomnordisk bakgrund.

Det är för tidigt att säga om förändringen är början på en trend, men det är glädjande att fler röster får höras. Att det går framåt på ett ställe, betyder däremot inte att det fortsatt ska stå still på ett annat.

Under halva min livstid har andelen kvinnor i media stått helt still. I den här takten kommer det också vara gällande när jag går i pension. Det är ovärdigt det jämställdhetsivrande Sverige.

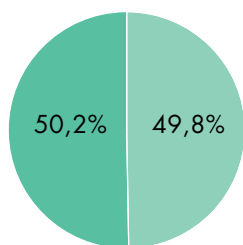
Seher Yilmaz
Rättviseförmedlingen

SÅ HÄR SER SVERIGE UT IDAG

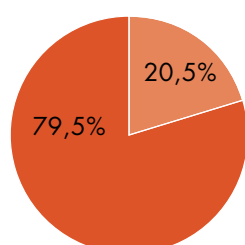
Sverige 2017

källa: SCB

Könsfördelning

■ Män
■ Kvinnor

Bakgrund

■ Nordisk
■ Utomnordisk

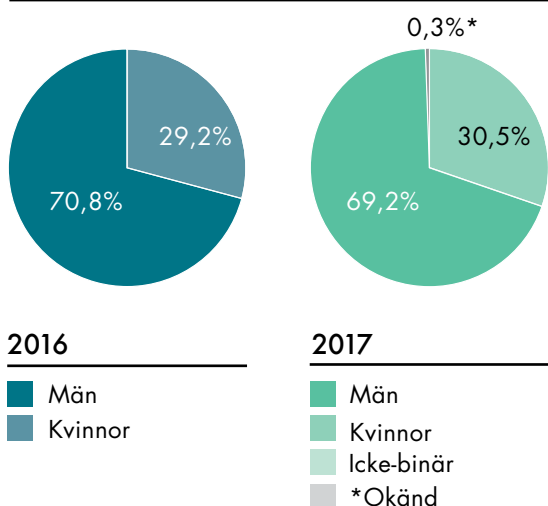
Om mediebilden verkligen speglade alla oss som bor i Sverige idag, hur skulle resultatet se ut? För att kunna sätta rapportens resultat i en kontext behöver vi först ta reda på hur Sveriges befolkning är sammansatt just nu.

Siffrorna till vänster kommer från SCB och visar befolkningens sammansättning 31 augusti 2017.

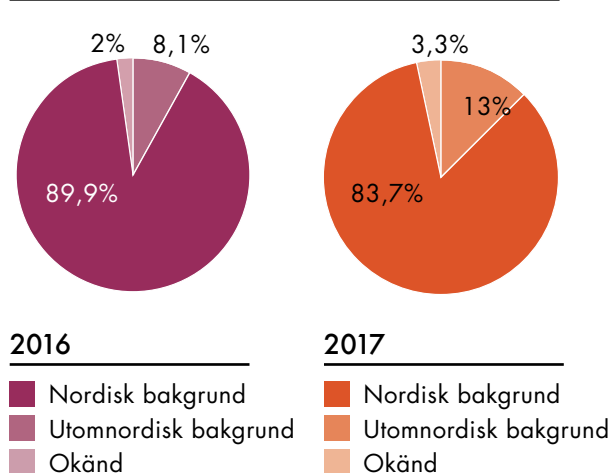
Med utomnordisk bakgrund menas att personen antingen själv är född utanför Norden, eller har två föräldrar som är födda utanför Norden.

SÅ HÄR SER MEDIERNA UT

Könsfördelning

Bakgrund

VAD HAR HÄNT PÅ ETT ÅR?

Rättvisarens totala resultat för samtliga medverkande personer 2017 visar återigen att kvinnor är kraftigt underrepresenterade i svensk nyhetsmedia. Alltså har det inte hänt särskilt mycket sedan förra året, även om vi kan se lite skillnad jämfört med första rapporten 2015. Visserligen skiljer sig resultaten åt med någon procentandel, men skillnaderna är så små att det inte går att dra några slutsatser av dem.

När det gäller personer med utomnordisk bakgrund i svensk nyhetsmedia ser vi skillnad. 2017 är ökningen nästan fem procentenheter, från 8,1% till 13%.

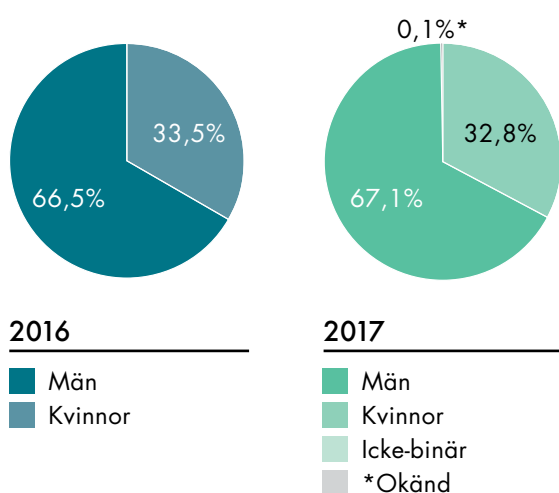
Även om andelen okända också ökar något, tyder denna ökning på att svenska medier i år har blivit bättre på att inkludera fler röster med utomnordisk bakgrund än under våra tidigare mätningar. Allra tydligast är det när medier väljer experter – jämfört med tidigare år har andelen experter med utomnordisk bakgrund ökat avsevärt. Trots detta är underrepresentationen fortsatt stor.

Inrikesnyheter

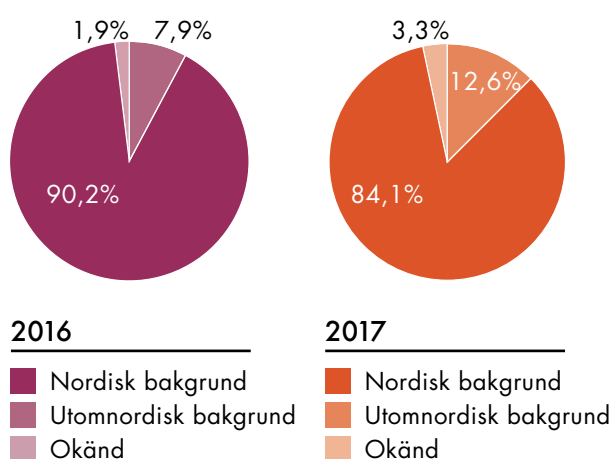
Andelen kvinnor som får uttala sig i inrikesnyheter är nästan oförändrad jämfört med 2016. Andelen personer med utomnordisk bakgrund ökar, precis som inom övriga

ämnesområden. Både kvinnor och personer med utomnordisk bakgrund är överrepresenterade när de uttalar sig i egenskap av privatpersoner.

Könsfördelning

Bakgrund

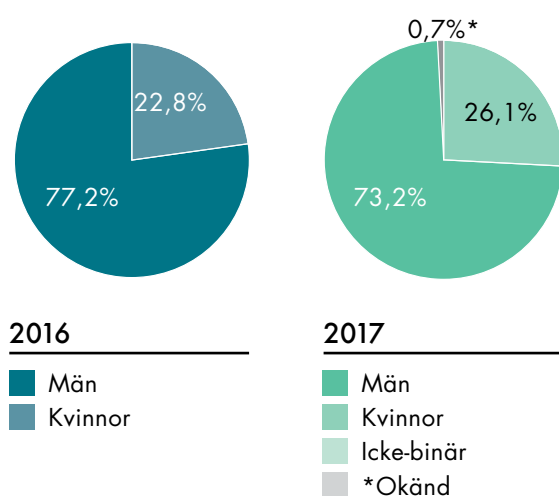

Utrikesnyheter

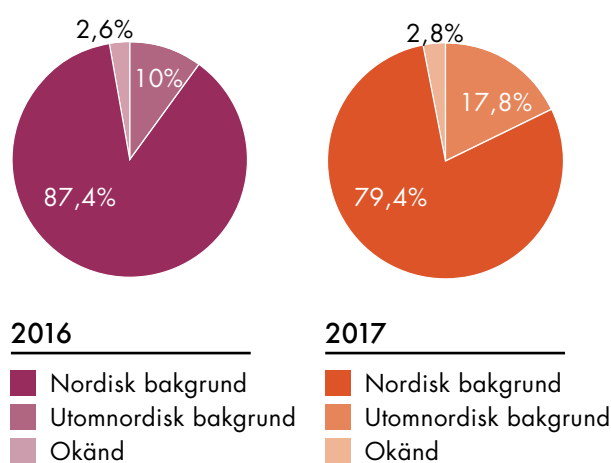
Könsfördelningen i utrikesnyheter är något bättre i år jämfört med 2016, och andelen svenskar med utomnordisk bakgrund är tillbaka på liknande nivåer som under första

mätningen 2015, efter en tillbakagång 2016. I denna kategori kodar vi bara personer med svensk koppling, det vill säga utländska medborgare som bor i andra länder exkluderas.

Könsfördelning

Bakgrund

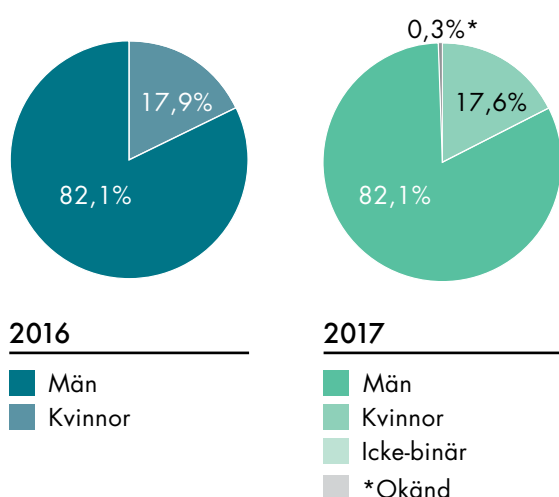

Ekonomi

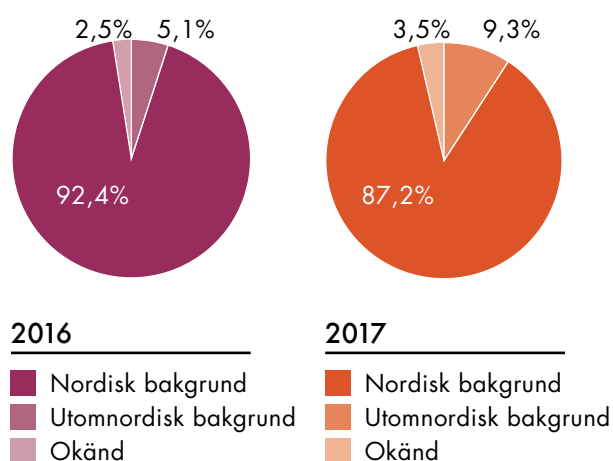
I nyheter om ekonomi och näringsliv i Sverige är kvinnor kraftigt underrepresenterade även i 2017 års granskning. Detsamma gäller personer med utomnordisk bakgrund, även

om den förbättring som syns genom hela rapporten slår igenom också i denna kategori.

Könsfördelning

Bakgrund

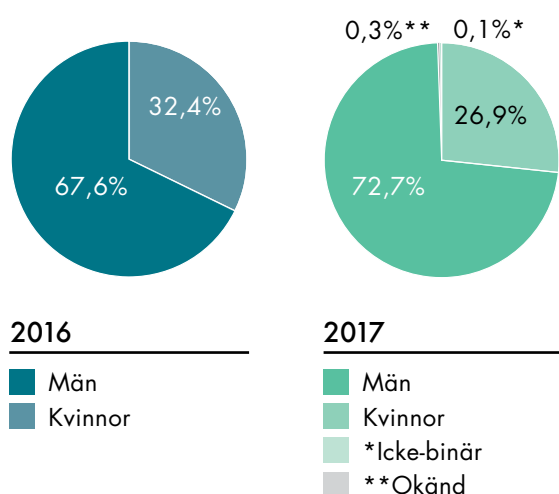

Politik

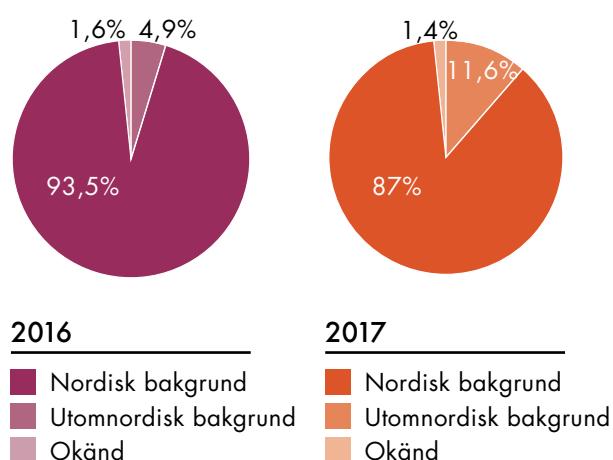
Könsfördelningen i artiklar om politik är sämre i år än 2016. En möjlig förklaring är att andelen utrikesnyheter i denna kategori har ökat tydligt de senaste åren. I Sverige finns det

många kvinnliga politiker, som ofta får uttala sig, medan det i utlandet inte är lika jämställt inom politiken.

Könsfördelning

Bakgrund

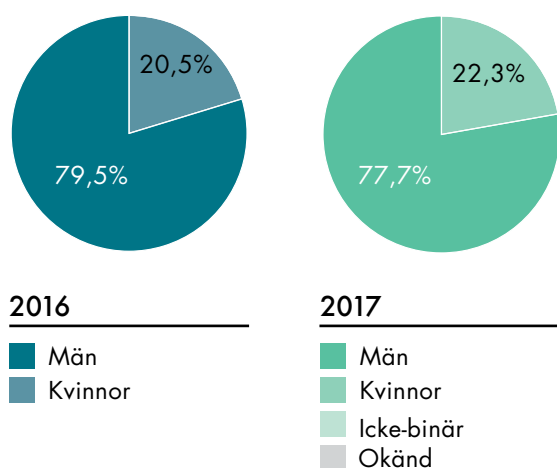

Sport

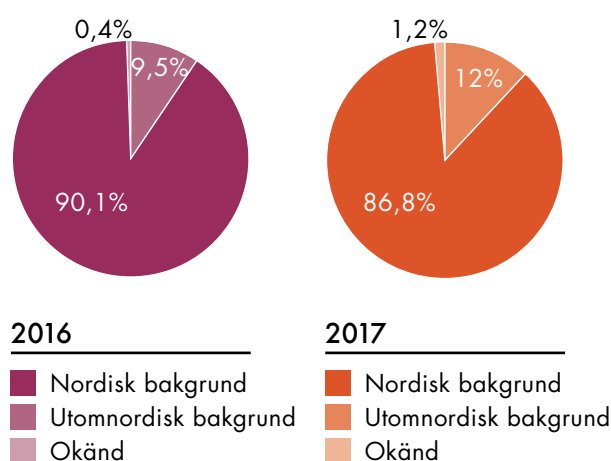
Sveriges sportvärld består fortfarande av en övervägande andel män, enligt medierapporteringen. Representationen av utomnordiska svenskar med sportanknytning har ökat

något. Filtrerar vi bort tränare och andra personer, och bara tittar på aktiva idrottare, är 26 procent kvinnor, medan 14,9 procent har utomnordisk bakgrund.

Könsfördelning

Bakgrund

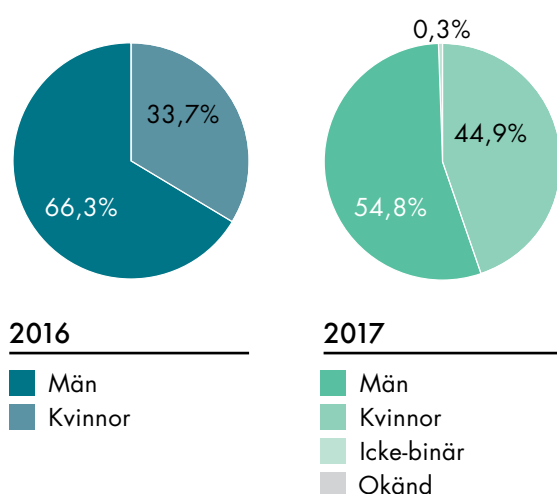

Kultur/nöje

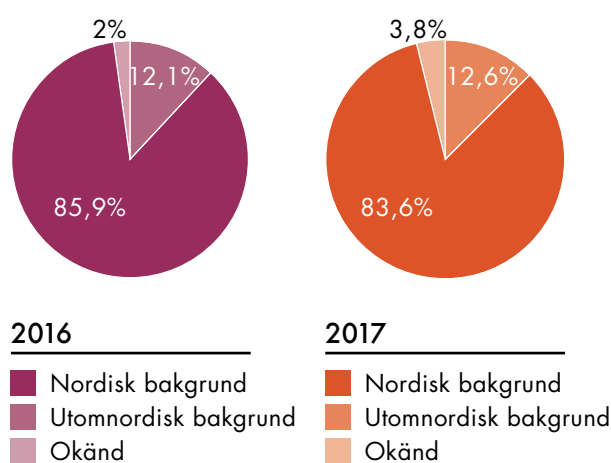
I år har kultur- och nöjesjournalistiken förbättrat sig avsevärt, och kommer nära den magiska 50/50-gränsen. De som oftast kommer till tals i artiklar om kultur eller nöje är de yrkesverk-

samma personerna själva. Representationen för personer med utomnordisk bakgrund är kvar på ungefär samma nivåer som tidigare.

Könsfördelning

Bakgrund

REPRESENTATION SPELAR ROLL

Medier har makten att påverka vår uppfattning om verkligheten - det är här vi får stora delar av vår kunskap om omvärlden. I praktiken blir verkligheten som den skildras i medier ofta verkligare än själva verkligheten. Därför spelar det roll vad medier väljer att lyfta upp och vilka som får ta plats.

Genom att konsekvent ha en snedfördelning kring vilka som får utrymme att uttala sig i olika frågor riskerar det att forma vår upp-

fattning om vem som är bäst lämpad att göra vad, vem som besitter kompetens i särskilda frågor och vem som är värd att lyssnas på.

Som journalist har du dock stora möjligheter att påverka detta genom de val du gör i det dagliga arbetet. Och som privatperson kan du påverka både genom att synliggöra skevheter kring representation och genom att lyfta fram andra röster som kan bredda bilden av vem som har kompetens inom olika områden.

Här är Rättviseförmedlingens tips till dig som är privatperson – så kan du bidra till förändring:

Räkna efter själv!

Väljer din lokaltidning experter av ett och samma kön? Ser du en panel på en mässa som saknar bredd? Synliggör det genom att säga till – eller tipsa Rättviseförmedlingen!

Bredda nätverk

Följ Rättviseförmedlingen i sociala medier och dela med dig av ditt nätverk för att bredda andras. Peppa de du känner som du tror platsar i olika sammanhang att ta plats i dessa.

Tipsa vidare

Om du blir tillfrågad att ställa upp i något sammanhang och inte kan (eller inte vill) – tipsa vidare till någon du känner eller känner till. De valde dig av en anledning – ditt nätverk är också värdefullt.

Var en förebild

Dela Rättviseförmedlingens listor över normbrytande kompetens och efterlysningar i sociala medier – och inspirera andra till att förändra! Berätta varför du tycker representation är viktigt för dina vänner och andra som du känner.

Dela med dig av din kunskap

Sprid den här rapporten. Ju fler som vet hur det ser ut, desto större är chansen att vi kan förändra.

Här är Rättviseförmedlingens tips till dig som är journalist – så kan du bidra till förändring:

Se över er homogenitet

Prata om hur det ser ut hos er i dag. På vilka sätt är ni lika och vad har ni gemensamt? Fundera därefter på hur och om er homogenitet påverkar era val av exempelvis vinklar, eller vilka typer av historier ni väljer att lyfta.

Sätt tydliga mål

Hälften av Sveriges befolkning är kvinnor. Drygt var femte person har utomnordisk bakgrund. Sätt mål för hur ni ska ta er till en bra representation som speglar verkligheten som den ser ut.

Mät ofta

Utvärdera varje dags arbete, eller varje sändning. Gör resultatet synligt för alla medarbetare.

Titta på både kvalitet och kvantitet

Att ha en bra bredd av personer i enkäter är bra, men att välja experter som inte är som dem vi är vana att se väger också tungt. Båda är lika viktiga!

Ifrågasätt agendan

Vem har bestämt ämnesvalet? Är det politiker som gör ett utspel eller ett verkligt problem/nyhet? Kan vi vinkla det annorlunda?

Utöka ert nätverk

Vilka finns i era kontaktlistor i dag? Håll dem uppdaterade och använd gärna Rättviseförmedlingens listor för att komplettera – i dem finns mängder med kompetenta personer.

Problematisera begreppen

Måste en "expert" vara en professor? Innebär "kompetens" att man har högskolepoäng i ett ämne? Eller kan det finnas andra erfarenheter och kunskaper som är kvalificerande?

Odla egna experter strategiskt

Det är ni som definierar, bestämmer och påverkar vem som räknas som expert. Hjälp de som är osäkra eller inte brukar vilja vara med att känna sig säkrare i sin roll.

Kontakta era experter i förväg

Förbered era experter genom att kontakta dem redan när ni skapar kontaktlistor. Berätta vilka listor de finns med på och säkerställ att de tycker att det känns kul.

Sluta intervjua maktpersoner

En story kan bli så mycket bättre om man vågar intervjua någon annan än den som är vd eller talesperson för ett företag eller en organisation.

Börja bakifrån – och satsa extra när ni har tid

Försök att boka de som är svårast att hitta eller få att medverka först. Så slipper ni tidspressen på slutet, som ofta leder till att "de vanliga" kontaktas. Genom att alltid sträva efter bredd i det som produceras med lång framförhållning kommer ni bredda ert kontakt och har folk att ringa när det är bråttom.

Fundera på varför en del tackar nej

Om människor inte vill medverka – varför är det så? Tänk över hur sammanhanget ser ut, och hur frågan om medverkan är ställd.

Arbeta aktivt mot hat och hot på nätet

Ibland vill personer inte vara med i media av rädsla för trakasserier. Se till att de som medverkar känner sig trygga, och motverka aktivt hot och hat i era kanaler.

Se vilka mönster ni skapar

Varje artikel eller inslag behöver givetvis inte spegla hela Sverige. Det viktiga är att ni blir medvetna om vilka mönster ni skapar som helhet.

I årets rapport lyckades tidningen Göteborgs-Posten särskilt bra vad gäller representation av personer med utomnordisk bakgrund. Chefredaktör Christofer Ahlqvist förklarar varför:

”Vårt mångfaldsarbete är en del av den dagliga verksamheten. Det handlar om att vi vill spegla hela samhället och våra läsare oavsett om det gäller kön, etnicitet eller religiös tillhörighet. I vissa fall – om vi har en homogen grupp i ett bildspel till exempel – diskuteras ämnet på redaktionen. I den dagliga bevakningen är det svårare att uppnå balans men då blir det än viktigare att hela tiden ha en diskussion om hur vi speglar hela samhället”.

METOD

Urval

Materialet som ligger till grund för Rättvisaren 2017 är 2200 slumpmässigt utvalda artiklar ur följande 11 publikationer: Aftonbladet, Expressen, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Dagens Industri, Metro, Sveriges Radio (sr.se), SVT (svt.se/nyheter), Göteborgs-Posten, Sydsvenskan och Nyheter24. Utöver public service-aktörerna Sveriges Radio och SVT är det de nio kommersiella nyhetstidningar som enligt KIA Index har störst räckvidd (unika webbläsare per dag) som har analyserats, inklusive två regionala aktörer med utbredd läsning lokalt (GP & Sydsvenskan).

För att undvika att samma nyhetshändelser påverkar resultatet är undersökningsperioden varannan månad från januari fram till juli 2017 (januari – mars – maj – juli).

Det slumpmässiga urvalet är framtaget av medieanalysföretaget Retriever och baseras på samtliga publicerade artiklar på respektive nyhetssajt under tidsperioden. Vi använder oss av ett slumpmässigt urval då ambitionen är att analysera den totala mediebildens.

Avgränsning

Enbart nyhetsmaterial har analyserats eftersom just nyheter utgör en viktig källa till information. Journalistiken strävar genom sitt uppdrag efter oberoende och opartisk rapportering. Åsiktsmaterial som exempelvis recensioner, krönikor eller ledartexter har inte kodats.

Rapporten baserar sig uteslutande på webbmaterial. Anledningen till detta är att svenska medborgare oftare tar del av nyheter på nätet istället för i de traditionella papperstidningarna. Särskilt när syftet är att få information om politik och samhälle är det digitala medier som läsarna vänder sig till i första hand (Strömbäck, ”Demokratien och det förändrade

medielandskapet”, 2015). Enbart text (inga bilder, ljud- eller videoklipp) har analyserats. Artiklarna har kodats i ett digitalt verktyg för mediegranskning som Rättviseförmedlingen har utvecklat tillsammans med den digitala produktionsstudio Department, med stöd av Vinnova. Verktöget gör kodningen snabbare och enklare genom att läsa in delar av texten automatiskt och föreslå olika alternativ, men det är alltid en metodutbildad person som gjort den slutgiltiga avvägningen för hur en variabel kodats.

Kategorier

Alla artiklar har tilldelats en eller flera av nedanstående kategorier:

- Inrikes
- Utrikes
- Ekonomi
- Politik
- Sport
- Kultur/nöje

Samtliga artiklar har kodats som antingen inrikes eller utrikes, beroende på var någonstans händelsen utspelar sig och vilka som är inblandade. Artiklarna har (utöver inrikes/utrikes) tilldelats ytterligare en kategori eller ämnesområde, om en sådan varit relevant. En nyhet som handlar om regeringens budgetproposition skulle exempelvis tilldelas kategorierna ”inrikes” och ”ekonomi”.

Att medverka

Enbart medverkande personer har kodats. Att medverka har i denna analys definierats som att en person antingen är huvudperson eller uttalar sig i en nyhetsartikel. Artiklar där ingen är huvudperson och där ingen person uttalar sig har inte analyserats. Att uttala sig kan innebära antingen ett direkt (talstreck) eller ett indirekt citat (”personen hävdade att ...”). Observera att en huvudperson inte

Fakta Rättvisaren 2017

- 1 Materialet som ligger till grund för denna granskning är 2200 slumpmässigt utvalda artiklar, då ambitionen är att analysera den totala mediebild.
- 2 Kön har kodats för samtliga medverkande personer när sådan information finns, medan nordisk/utomnordisk bakgrund enbart har kodats för personer som antas bo i Sverige eller vara svenska medborgare.
- 3 Alla personer som uppfyller kriterierna för att kodalas har tilldelats en funktion utifrån den roll de har i artikeln. Syftet är att kunna se vilka personer som har vilka roller och möjliggöra en mer kvalitativ analys. Funktionerna redovisas ej i rapporten, men nämns i några av de förklarande texterna.

behöver uttala sig för att medverka ska räknas. Som huvudperson räknas en person som tydligt är i fokus för artikelns handling och som omnämns antingen i rubrik eller tidigt i ingressen.

I rapporten har personer endast kodats då det funnits någon information som gjort det möjligt att göra ett antagande om personens kön eller bakgrund. Helt anonymiserade personer som "brottsoffret" har alltså inte kodats. I en artikel om "den 23-årige mannen" skulle alltså personens kön och ålder kodalas, men inte nordisk/utomnordisk bakgrund eftersom det inte finns någon information som gör det möjligt att dra en slutsats om bakgrunden. Enbart individer har kodats, inte grupper som "skolbarnen" eller "pensionärerna". Kön har kodats för samtliga medverkande personer när sådan information finns, medan nordisk/utomnordisk bakgrund enbart har kodats för personer som antas bo i Sverige eller vara svenska medborgare.

Kön

Kön har kodats för samtliga personer som uppfyller kravet för att medverka, om det

finns någon information som gör det möjligt att dra en slutsats om personens kön. Det är naturligtvis svårt att veta vilket kön en person i en artikel identifierar sig som. Rapporten utgår från vad en mediekonsument kan uppfatta som sannolikt utifrån de pronomen som används i texten, samt känd information om personen och deras förnamn.

Bilder har inte använts som underlag för att bedöma en persons könstillhörighet. Pronomen som används i texten har i kodandet givits större vikt än personers efternamn. I andra hand har förnamnet analyserats, vid behov med hjälp av den internationella namndatabasen NamSor som tar fram namnets mest sannolika könstillhörighet. Om inga pronomen används och personen till exempel bara presenteras med efternamn och titel, har personens Wikipediasida (om sådan finns) granskats för att se om det finns information där. Att utgå ifrån Wikipedia istället för att låta allmänbildningen hos den som utför analysen avgöra kodningen, gör det troligare att en annan person skulle få samma resultat vid en upprepning av analysen. Om inget pronomen används och personen har ett

namn som är vanligt hos båda könen samt saknar Wikipediasida, kodas personens kön som "okänt".

Kodschemat innehåller även kategorin "icke-binär". Syftet med analysen är inte att definiera enskilda personers könstillhörighet utan att visa på vad en mediekonsument kan antas uppfatta.

Bakgrund

Nordisk/utomnordisk bakgrund har kodats endast för personer som verkar ha svensk anknytning (bor i Sverige eller är svenska medborgare som tillfälligt vistas utomlands) och där det finns någon information (exempelvis namn) som gör det möjligt att dra en slutsats. Att med säkerhet avgöra en medverkandes persons bakgrund innebär förstås även det svårigheter. Men att uppnå en statistiskt godtagbar fingervisning är möjlig genom att utgå ifrån samma information som när en persons kön kodas: vad en mediekonsument kan tänkas uppfatta utifrån den information som finns i texten, känd information om personen och i sista hand personens namn. Inte heller här har bilder använts som underlag för att bedöma en persons bakgrund. Istället för att dela in statistiken i utländsk/svensk bakgrund har variablerna nordisk/utomnordisk bakgrund använts. Detta eftersom många namn inom Norden liknar varandra eller har funnits länge i flera nordiska länder.

Som någon med "utomnordisk bakgrund" räknas enligt SCB en person (folkbokförd i Sverige) som själv är född utanför Norden, eller vars båda föräldrar är födda utanför Norden. Som läsare är det sällan möjligt att veta var personens föräldrar är födda, men i den mån det är möjligt har rapporten försökt utgå från den definitionen. De nordiska länderna är Sverige, Norge, Finland (inkl. Åland), Danmark (inkl. Grönland och Färöarna) och Island.

I första hand används information om personens bakgrund som finns i själva nyhetstexten. Finns ingen sådan information granskas istället om personen har en Wikipediasida och om denna i så fall innehåller information om personens födelseland eller föräldrarnas födelseland. I allra sista hand har personens för- och efternamn granskats. Om osäkerhet uppstår kring ett namns ursprung stäms det istället av i två olika namndatabaser (NamSor och Behind the Name) för att få deras svar på var någonstans i världen namnen är vanligast. Resultatet från databaserna har använts som ett hjälpmedel och inte som ett facit, i sista led är det alltså den individ som utfört kodningen som fattat ett beslut. När personer har för- och efternamn som kommer från olika delar av världen, eller ett svårtolkat namn, väljs konsekvent alternativet "okänd". Den här variabeln är trubbig och det finns en felmarginal, men resultatet ger ändå en indikation över hur väl media speglar alla oss som bor i Sverige idag. Syftet är inte att definiera enskilda personers bakgrund utan att visa på vad en mediekonsument kan antas uppfatta.

Funktioner

Alla personer som uppfyller kriterierna för att kodas har tilldelats en funktion utifrån den roll de har i artikeln. Syftet är att kunna se vilka personer som har vilka roller och möjliggöra en mer kvalitativ analys. Funktionerna redovisas ej i rapporten, men nämns i några av de förklarande texterna. De funktioner som använts i analysen är följande:

Expert

En expert medverkar i egenskap av sig själv, och uttalar sig i sin personliga roll som kunnig på området. Experten är själv inte inblandad i den händelse artikeln handlar om, utan medverkar för att tillföra en "opartisk" bedömning av situationen. Undantaget är forskare vid universitet eller andra institutioner som presenterar sina egna studier – de kodas också som experter trots att de är inblandade i själva "händelsen", det vill säga studien. Forskare

som presenterar en rapport åt en extern kommersiell eller tydligt partisk uppdragsgivare kodas istället som talespersoner (då de representerar en ”part i målet”).

Talesperson

En talesperson uttalar sig i sin yrkesroll, å något eller någons vägnar. Personen är antingen i ansvarig position eller en tydlig företrädare för någon eller något. Det kan vara en representant som uttalar sig för en myndighet, ett politiskt parti, ett fotbollslag eller ett företag. Advokater som uttalar sig för sina klienters räkning kodas också som talespersoner. En talesperson medverkar i en artikel eftersom den eller de som personen företräder på något sätt är inblandade i den händelse som beskrivs. Politiker har alltid kodats som talespersoner, även om de uttalar sig om privata åsikter om frågor som inte är politiska.

Exempel: Talesperson vs expert

I en artikel om att Slussenbygget i Stockholm upprör miljöpartister kodas en ev. MP-politiker som talesperson (för partiet). Detta för att Miljöpartiet är en tydlig aktör i händelsen. Om två andra personer förekommer i artikeln – en moderat politiker och en professor i infrastruktur – blir skillnaden tydlig. Den moderata politikern får också anses vara en talesperson, då Moderaterna i allra högsta grad är inblandade i händelsen (Slussenbygget). Infrastrukturprofessorn är dock en expert. Hen har ingen inblandning i själva Slussenbygget men medverkar i rollen av expert på området.

Yrkesperson

Till den här kategorin hör personer som medverkar i sina yrkesroller, utan att vara talespersoner eller experter. Personen representerar bara sig själv och sin personliga åsikt. För att använda samma exempel som tidigare, en artikel om Slussenbygget, skulle en taxichaufför som framför sina åsikter (i relation till arbetet som taxichaufför) kodas som yrkesperson. En förbipasserande privatperson som

tillfrågas om sin personliga åsikt skulle däremot kodas som civilperson.

Ett vanligt exempel på personer som kodats som yrkespersoner är kända personer som medverkar i sina yrkesroller som idrottare, programledare, musiker eller skådespelare.

Civilperson

En person som hamnar i den här kategorin uttalar sig inte i ansvarig position och inte heller som företrädare för sin arbetsplats eller sin yrkesroll. Personen representerar bara sig själv och sin personliga åsikt, och personens yrke är alltså oväsentligt i sammanhanget. I artikeln om Slussenbygget skulle en enkät med stockholmare på stan innehålla personer i den rollen.

Ett annat vanligt exempel på personer som kodats som civilpersoner är brottsoffer, förövare eller privatpersoner som drabbas av en händelse (som i tidigare exempel: Lisa, 86, upprörs av Slussenbygget ”Det kommer att förstöra utsikten från min balkong”).

Resultatens tillförlitlighet

För att säkerställa att tillräckligt många artiklar analyserats i granskningen noterades delresultat under arbetets gång. Dessa delresultat låg väldigt nära slutresultatet, vilket är en indikation på att antalet artiklar i urvalet är tillräckligt stort.

Flera olika metodutbildade personer har varit involverade i kodningen. Eftersom en relativt stor del av analysen baseras på antaganden utifrån vad som är sannolikt kan resultatet delvis påverkas av vem som genomfört kodningen. För att så långt som möjligt säkerställa pålitligheten genomfördes en testdag då olika externa personer fick genomföra kodningen. Försöket visade att skillnaden i resultat är väldigt liten oavsett vem som genomfört kodningen.

OM RÄTTVISEFÖRMEDLINGEN

Rättviseförmedlingen är en partipolitiskt obunden ideell organisation. Vår verksamhet går ut på att använda vårt nätverk av över 130 000 följare i sociala medier till att helt gratis bredda urvalislistor i olika sammanhang. Det kan handla om att hitta kunniga paneldeltagare och talare till konferenser eller experter till tv, radio och tidningar.

Vårt mål är att korrigera skevheter när det kommer till representation och slå hål på stereotypa föreställningar om vem som är bäst lämpad att göra vad utifrån saker som till exempel kön, funktionalitet, bakgrund och ålder.

Vi letar alltid efter dem som inte redan tillhör normen i det givna sammanhanget – de som våra uppdragsgivare har svårt att hitta på egen hand. Detta gör vi för att bredda, komplettera och utöka våra uppdragsgivares egna nätverk så att de får fler kompetenta personer att välja på.

Vi är nämligen övertygade om att ett brett urval leder till bättre möjligheter att anlita den med bäst kompetens. Därigenom kan Rättviseförmedlingen medverka till att det skapas bättre paneler, konferenser, TV-program och tidningar. Målet är ett samhälle där alla, oavsett sådant som kön, bakgrund, funktionsvariation eller ålder, har samma möjligheter att nå dit de vill.

Vill du göra en efterlysning, boka en föreläsning eller ha vår hjälp att genomföra en medieanalys, liknande den här, på din egen sajt eller tidning – kontakta oss!

Kontakt

Rättviseförmedlingen
Slottsbacken 8
111 30 Stockholm
info@rattviseformedlingen.se

OM RÄTTVISAREN

Den här rapporten är den tredje i sitt slag. Från början ingick Rättvisaren som en del i ett treårigt projekt som delfinansierades av Sveriges innovationsmyndighet Vinnova. Inom ramen för projektet skulle Rättviseförmedlingen ta fram ett digitalt verktyg som kunde användas för att ta fram enkel, överskådlig och jämförbar statistik över vilka som syns och hörs i nyhetsmedia. Tillsammans med den digitala produktionsstudion Department utvecklades verktyget Mediemätaren, som hjälper oss att ta fram den statistik som utgör underlaget för den här rapporten.

Projektet är avslutat, men Rättviseförmedlingen fortsätter att släppa en årlig rapport. Vi använder också Mediemätaren för att hjälpa redaktioner att konkretisera och komma vidare i sitt arbete för en mediebild som inkluderar fler. Det gör vi bland annat genom att ta fram statistik om det egna arbetet, och genom efterlysningar, föreläsningar och utbildningar. På sidorna 18-21 kan du läsa mer om vår metod och hur vi tagit fram rapporten. Är du intresserad av hur vi tänker och arbetar hittar du också många svar i vår FAQ på Rättviseförmedlingens hemsida.

Rättviseförmedlingen hjälper medier, organisationer och projekt att hitta kompetens. Varje dag samarbetar över 130 000 rättviseförmedlare i sociala medier för att bredda, komplettera och utöka nätverk, och konstruktivt korrigera skevheter som bygger på stereotypa föreställningar. Vårt mål är ett samhälle där alla, oavsett sådant som kön, bakgrund, funktionsvariation eller ålder, har samma förutsättningar att nå dit de vill.